

Tjänsteskrivelse

Datum

2025-01-21

Vår referens

Mimmi Olsson

Utvecklingssekreterare

mimmi.olsson@malmo.se

Ärende väckt av Sverigedemokraterna - Redovisning av kontakter mellan förvaltningen och civilsamhället inför ingång av idéburna offentliga partnerskap inom arbetsmarknads- och socialområdet

ASN-2024-21846

Sammanfattning

Arbetsmarknads- och socialförvaltningen har fått uppdrag att bereda ett nämndinitiativ från Sverigedemokraterna. Sverigedemokraterna föreslår att arbetsmarknads- och socialnämnden beslutar att förvaltningen utreder om riktlinjerna vid överenskommelse av nya idéburna offentliga partnerskap har efterföljts.

Idéburet offentligt partnerskap (IOP) är en samverkansmodell mellan offentlig och idéburen sektor. Nämndens riktlinjer för stöd och bidrag till idéburen sektor anger vad som gäller för arbetsmarknads- och socialnämndens och förvaltningens arbete med IOP. För att ett IOP ska vara möjligt krävs att det finns juridiska, ekonomiska och behovsrelaterade förutsättningar.

Förvaltningen instämmer i vikten av att organisationer som tar initiativ till IOP eller som ansöker om bidrag ska hanteras likvärdigt av Malmö stad. Förvaltningen menar vidare att det är viktigt att beakta det villkor i nämndens riktlinjer som anger hur ett initiativ till IOP ska ske. Initiativet bör komma från den idéburna parten för att det inte ska utgöras av en beställning från kommunens sida. En beställning ska i stället hanteras inom ramen för offentlig upphandling.

För att säkerställa att stadens och nämndens riktlinjer efterföljs vid nya överenskommelser om IOP gör förvaltningen en bedömning av om det finns förutsättningar för att inleda en dialog om IOP.

Förvaltningen ser samtidigt att det finns förbättringsområden i bedömningsförfarandet. Under 2025 kommer förvaltningen att utveckla detta arbete vidare.

Mot bakgrund av gällande lagstiftning och det utvecklingsarbete som förvaltningen planerar för 2025 föreslår förvaltningen att nämndinitiativet ska anses besvarat.

Förslag till beslut

- Arbetsmarknads- och socialnämnden anser nämndinitiativet vara besvarat med vad som framförs i ärendet.

Beslutsunderlag

- Protokollsutdrag §352 Ärende väckt av Sverigedemokraterna - Redovisning av kontakter mellan förvaltningen och civilsamhället inför ingång av idéburna offentliga partnerskap inom ASF
- G-Tjänsteskrivelse - Ärende väckt av Sverigedemokraterna - Redovisning av kontakter mellan förvaltningen och civilsamhället inför ingång av IOP inom arbetsmarknads- och socialområdet

Beslutsplanering

Arbetsmarknads- och socialnämnden 2024-11-28

ASN beredning 2025-02-05

Arbetsmarknads- och socialnämndens arbetsutskott 2025-02-13

Arbetsmarknads- och socialnämnden 2025-02-26

Beslutet skickas till

Avdelningschef Truls Hallin

Enhetschef Jonas Magnusson

Ärendet

Arbetsmarknads- och socialförvaltningen har fått i uppdrag att bereda ett nämndinitiativ som Sverigedemokraterna inkom med den 27 november 2024.

Initiativet handlar om Idéburet offentligt partnerskap (IOP). Sverigedemokraterna föreslår att arbetsmarknads- och socialnämnden beslutar att förvaltningen utreder om riktlinjerna vid överenskommelse av nya idéburna offentliga partnerskap har efterföljts.

Idéburet offentligt partnerskap

Idéburet offentligt partnerskap (IOP) är en samverkansmodell mellan offentlig och idéburen sektor. Begreppet lanserades 2010 av intresseorganisationen Forum – idéburna organisationer med social inriktning.

Ett IOP innebär att en eller flera offentliga parter och en eller flera idéburna parter samverkar kring en verksamhet eller en insats som möter ett allmännyttigt mål utifrån ett gemensamt definierat behov. Syftet med en överenskommelse om IOP är att genom samverkan skapa större mervärde än vad de enskilda parterna kan göra med befintliga verksamheter eller insatser på egen hand.

Villkor för att ingå ett idéburet offentligt partnerskap

Arbetsmarknads- och socialnämndens riktlinjer för stöd och bidrag till idéburen sektor anger vad som gäller för nämndens och förvaltningens arbete med IOP.

Inledningsvis ska de idéburna organisationer som ingår ett IOP med arbetsmarknads- och socialnämnden uppfylla ett antal grundläggande krav.

Kraven överensstämmer med de krav som kommunfullmäktige ställer i Malmö stads regler och riktlinjer för stöd och bidrag till idéburen sektor (STK-2018-74). Riktlinjerna fastslår vidare att organisationer som söker stöd och bidrag från staden ska bemötas likvärdigt oavsett vilken nämnd de söker stöd från.

Utöver det ska ytterligare ett antal villkor vara uppfyllda för att det ska vara juridiskt möjligt att ingå ett IOP. Villkoren beskrivs bland annat på Upphandlingsmyndighetens hemsida och i det stödmaterial som Regeringskansliet publicerade i samband med utredningen om idéburna aktörer i välfärden 2019 (SOU 2019:56).

Ett IOP måste vara förenligt med upphandlings- och statsstödsreglerna.

Det innebär att en överenskommelse om ett IOP inte får utgöra en otillåten direktupphandling eller ett otillåtet statsstöd. Om det handlar om ett offentligt kontrakt ska LOU tillämpas.

Partnerskapet måste även vara förenligt med kommunallagen. Med det menas framför allt att angelägenheten som är föremål för partnerskapet ska vara av allmänt intresse och som huvudregel inte innebära ett stöd till enskilda.

Sammanfattningsvis gäller följande för att ett IOP ska vara aktuellt hos arbetsmarknads- och socialnämnden.

- Det ska inte finnas någon marknad eller konkurrenssituation inom det område där överenskommelsen ska ske.
- Överenskommelsen ska bidra till att ett eller flera allmännyttiga mål uppnås.
- Överenskommelsen ska vara ett samarbete och det ska enligt samarbetets tänkta parter finnas ett behov av samarbete inom området.
- Verksamheten ska inte vara aktuell för de reglerade bidrags- och stödformer som Malmö stad har till idéburna organisationer.
- Samtliga parter i överenskommelsen ska bidra med resurser.
- Initiativet om överenskommelsen ska ha tagits av den idéburna sektorn.
- Överenskommelsen ska förväntas leda till mervärde och synergieffekter för målgruppen enligt samtliga parter.
- Verksamheten ska falla inom nämndens ansvarsområden.
- Det ska finnas ett behov av verksamheten inom nämndens ansvarsområden.
- Verksamheten ska utgöra ett komplement eller alternativ till nämndens verksamhet inom området och på ett tydligt sätt bidra till dess målsättningar och åtaganden.
- Den part som är tänkt att utföra verksamheten ska enligt samarbetets parter ha kompetens och lämplighet att utföra den tänkta verksamheten.
- Överenskommelsen får inte gälla en ekonomisk verksamhet.

- Malmö stad ska inte detaljreglera verksamheten.

Arbetsmarknads- och socialförvaltningens arbete med IOP

När ett initiativ om IOP inkommer till arbetsmarknads- och socialförvaltningen bedömer förvaltningen om det enligt gällande riktlinjer finns förutsättningar för att inleda en dialog om överenskommelse. Initiativet kan inkomma på flera sätt och i bedömningen undersöker förvaltningen vilka juridiska, ekonomiska och behovsrelaterade förutsättningar som finns.

Juridiska förutsättningar handlar om ifall det finns en marknad inom det område där överenskommelsen är tänkt att ske och om målet med överenskommelsen bidrar till allmännyttan.

Ekonomiska förutsättningar innefattar vilka ekonomiska resurser som parterna har möjlighet att avsätta för överenskommelsen och vilka andra resurser som parterna eventuellt har.

Behovsrelaterade förutsättningar rör huruvida det finns ett behov av samarbete inom det aktuella området, om verksamheten faller inom nämndens ansvarsområden, om verksamheten bedöms leda till mervärde för målgruppen och om verksamheten utgör ett komplement eller alternativ till nämndens verksamhet inom området.

Om förvaltningen bedömer att det finns förutsättningar för att ingå en IOP tar förvaltningen fram ett förslag till överenskommelse tillsammans med övriga parter.

Därefter fattar arbetsmarknads- och socialnämnden beslut.

Förvaltningens överväganden

Arbetsmarknads- och socialförvaltningen instämmer i vikten av att organisationer som tar initiativ till IOP eller som ansöker om bidrag ska hanteras likvärdigt av Malmö stad.

Stadens och nämndens riktlinjer för stöd och bidrag till idéburen sektor fastslår att staden ska ha en likvärdighet gentemot den idéburna sektorn och förvaltningen bedömer att det inte är förenligt med riktlinjerna att förfördela eller favorisera specifika aktörer.

Förvaltningen menar vidare att det är viktigt att beakta det villkor i nämndens riktlinjer som anger hur ett initiativ till IOP ska ske. Initiativet bör enligt riktlinjerna komma från den idéburna parten för att överenskommelsen inte ska utgöra en beställning från den offentliga partens sida. När kommunen beställer en verksamhet eller insats ska detta hanteras inom ramen för offentlig upphandling.

Sverigedemokraterna beskriver i nämndinitiativet att det borde finnas möjlighet och flexibilitet att göra undantag från hur nämndens riktlinjer har fastställt hur ett IOP ska

starta. Förvaltningen menar att detta inte är juridiskt möjligt utifrån nuvarande lagstiftning.

Ett viktigt verktyg för att säkerställa att stadens och nämndens riktlinjer efterföljs vid nya överenskommelser om IOP är den bedömning som förvaltningen gör när ett initiativ inkommer. Bedömningen är ett sätt att kvalitetssäkra den process som en ny överenskommelse om IOP föregås av och skapa goda förutsättningar för ett välfungerande och transparent samarbete med målgruppens behov i centrum.

Förvaltningen ser samtidigt att det finns förbättringsområden i bedömningsförfarandet.

Bland annat kan det vara otydligt vad som är ett initiativ om IOP och inte, vilket i sin tur påverkar vilken bedömning som förvaltningen behöver göra.

Under 2025 kommer förvaltningen att utveckla arbetet med IOP vidare. Syftet är att skapa en tydligare struktur under hela den process som ett IOP omfattas av samt att såväl underlätta som kvalitetssäkra samverkan mellan civilsamhället och nämndens verksamheter.

Civilsamhället bidrar med erfarenhet, perspektiv och sammanhang som är betydelsefulla och i vissa fall avgörande i mötet med Malmöbon. Nämnden står inför osäkra planeringsförutsättningar de kommande åren eftersom konsekvenserna av flera pågående utredningar och lagförslag är svårbedömda. I detta läge är samverkan en viktig beståndsdel.

Årets planerade utvecklingsarbete kommer att genomföras med utgångspunkt i nämndens riktlinjer för stöd och bidrag till idéburen sektor och tillsammans med verksamheter på förvaltningen som på olika sätt arbetar med IOP.

Mot bakgrund av gällande lagstiftning och det utvecklingsarbete som arbetsmarknads- och socialförvaltningen planerar för 2025 föreslår förvaltningen att nämndinitiativet ska anses besvarat.

Ansvariga

Jonas Magnusson Enhetschef

Truls Hallin Avdelningschef

Britt-Marie Pettersson Förvaltningschef